

Projektová výuka

Historie projektové výuky

První známky – 17. a 18. století – Itálie a Francie
– součást závěrečných zkoušek

18. a 19. století - Killpatrick a další (Rousseau,...)

Dewey – základy projektového vyučování

ČR – meziválečná doba

- po roce 1948 ale z našich škol prakticky
zmizelo a k jeho renesanci začalo postupně
docházet až po roce 1989

Kritéria projektové výuky

- spojuje teorii s praxí
- žáci jsou osobně zapojeni do projektu - zabývají se návrhem, řešením problému, rozhodováním
- žáci přicházejí s vlastními nápady a reálnými řešeními
- žák se učí dokončovat práci, nebát se dělat chyby, rozvíjí se jeho sebedůvěra

Kritéria projektové výuky

- žák se učí prostřednictvím zážitků a ty pak uplatňuje ve svém reálném světě/životě
- rozvíjí pracovní a studijní návyky, přebírá odpovědnost za vlastní učení
- problém může být řešen mnoha způsoby, neexistuje jen jedno řešení

Kritéria projektové výuky

- stanovit si co chci s projektem splnit, čeho chci dosáhnout, stanovit si cíle
- stanovit si postup (metody) pro splnění cíle
- vytvořit časový harmonogram (denní, roční, týdenní,...)
- prolínání tématu s ostatními předměty ve škole – mezipředmětové vztahy
- práce ve skupinách (kooperativní učení), všichni pracují stejně)

Kritéria projektové výuky

- činnostní učení – děti se učí od dětí (nejlépe si žáci věci zapamatují, když to vysvětlují ostatním)
- směřování tématu k životní realitě
- rozvíjení klíčových kompetencí, rozvoj osobnosti a schopností žáka
- řešení problémových úkolů, různé varianty a způsoby řešení
- projektový den – vyvrcholení projektu, jeho prezentace ostatním

Cíl projektové výuky

- překonávat nedostatky běžného vyučování
 - izolovanost
 - roztržitost vědění
 - odtrženost od praxe
 - strnulost školní práce
 - odcizení od zájmu dětí
 - nízká motivace

Projekt

= komplexní praktická úloha (problém, téma) spojená se životní realitou, kterou je nutno řešit teoretickou i praktickou činností, která vede k vytvoření adekvátního produktu.

Výukové projekty mohou mít formu integrovaných témat, praktických problémů ze životní reality nebo praktické činnosti, vedoucí žáky k vytvoření nějakého výrobku – výtvarného či slovesného produktu

Hlavní rysy projektu

1. Projekt vychází z potřeb (potřeba získávat nové zkušenosti, odpovědnosti za svou činnost, ...) a zájmů dítěte.
2. Projekt vychází z konkrétní a aktuální situace, která se neomezuje jen na prostředí školy.
3. Projekt je interdisciplinární.
4. Projekt je především podnikem žáka.
5. Práce žáků v projektu přináší konkrétní produkt, tj. výstup, kterým se účastníci projektu prezentují.
6. Projekt se zpravidla uskutečňuje ve skupině (ale může být i projekt individuální).

Typologie projektů

Hledisko třídění	Typy projektů
Navrhovatel projektu	<ul style="list-style-type: none">• žákovské (spontánní)• uměle vytvořené (navrhovatel je učitel)• kombinace předchozích typů
Účel projektu	<ul style="list-style-type: none">• projekt řeší praktický problém• projekt vede k získání určité dovednosti• projekt vede k rozvoji estetické zkušenosti
Délka projektu	<ul style="list-style-type: none">• krátkodobý (maximálně 1 den)• střednědobý (maximálně 1 týden)• dlouhodobý (více jak týden, méně jak měsíc)• mimořádně dlouhodobý (více jak měsíc)
Prostředí projektu	<ul style="list-style-type: none">• školní• domácí• kombinace obou typů• mimoškolní
Počet zúčastněných na projektu	<ul style="list-style-type: none">• individuální• kolektivní (skupinové, třídní aj.)
Způsob organizace projektu	<ul style="list-style-type: none">• jednopředmětové• víceředmětové

Fáze projektu

1. Podnět

- od žáků, učitelů, rodičů ...
- co, proč a jak

2. Plánování

- ovlivňuje úspěšnost projektu
- brainstorming
- organizace projektu, délka, forma, výstup, zdroje informací
- navrhnout s žáky schéma práce

Fáze projektu

3. Realizace

- liší se dle tématu a obsahu projektu
- změny, improvizace, kreativita
- prezentace projektu

4. Hodnocení

- stanovit způsob hodnocení – průběh zpracování, jeho efektivita
- sebehodnocení žáků, hodnocení učitele

Rozsah projektu

- určité prvky realizované ve vyučovacích hodinách
- nejrozvinutější forma – projektový týden (obvykle 1x za rok)
- drobnější projekty v rámci jednotlivých předmětů
- širší projekty mezi jednotlivými předměty

Hodnocení projektu

- samostatnost při formulaci otázek a problémů
- řešení a prezentování výsledků práce
- pracovní postup žáků
- formulace a prověřování hypotéz
- neposuzuje se výkon
- nepoužívá se známkování
- hodnotí se pracovní proces, ne reprodukce izolovaných poznatků

Typy projektů

1. Dle velikosti

- malé
- velké

2. Dle počtu žáků, kteří se projektu účastní

- individuální
- skupinové
- třídní
- ročníkové
- více ročníkové
- školní

Typy projektů

3. Dle času, jak dlouho práce na projektu trvá

- krátkodobé
- dlouhodobé

4. Podle tématu

- obecný
- problémový
- konkrétní
- výchovný

5. Podle míry zachování či propojení vyučovacích předmětů

- v rámci jednoho předmětu
- v rámci více předmětů
- mimo výuku

Klady projektové výuky

aktivní zapojení žáka

silná motivace k učení

důraz na samostatnost

snazší zapamatování si nových poznatků

vyhledávání informací, práce s informačními zdroji

využití znalostí již dosažených

Klady projektové výuky

rozvoj tvořivosti

získání globálního pohledu na řešený problém

rozvoj organizačních, řídicích a plánovacích dovedností

změna oproti klasickému frontálnímu vyučování:
učitel je spíše koordinátor a poradce

Zápory projektové výuky

náročnost na hodnocení

časová náročnost (příprava x čas z vyučování)

při špatné organizaci zmatenost, projekt nemusí
žákům přinést nic nového

není prostor na procvičování získaných poznatků

možnost špatné komunikace mezi vyučujícími